

TERMINU SKAIDROJUMI

Aizspriedumi (Bias)

Tā ir ģeneratīvās mākslīgās intelekta sistēmas nevēlama darbība, kas izpaužas kā aizspriedumaina vai diskriminējoša satura ģenerēšana (piemēram, politiski vai ideoloģiski fokusēts saturs). Aizspriedumus visbiežāk izraisa nepilnīgi dati, kas neietver pietiekamu piemēru daudzveidību. Algorithm

Algoritms (Algorithm)

Precīza, ierobežota skaidri definētu darbību secība, kas nepieciešama konkrēta uzdevuma izpildei vai noteiktas problēmas risināšanai.

Apmācības dati (Training Data)

Datu kopa, ko izmanto mākslīgā intelekta un mašīnmācīšanās modeļu apmācībai. Modeļi analizē šos datus, lai atpazītu likumsakarības, pieņemtu lēmumus vai prognozētu rezultātus jaunās situācijās

Dziļviltotums (Deepfake)

Viltots, taču reālistisks attēls, video vai audio ieraksts, kas ģenerēts, izmantojot mākslīgo intelektu.

Ģeneratīvais MI (Generative AI)

Dziļais neironu tīkls, kas ir apmācīts ģenerēt dabiskus izteikumu turpinājumus un kura apmācībai izmantotas milzīgas teksta datu kopas. Izmantojot uzraudzītās mašīnmācīšanās un pastiprinātās mācīšanās metodes, lielie valodu modeļi ir pielāgoti tādiem uzdevumiem kā jautājumu atbildēšana, dialoga uzturēšana, prozas radīšana un programmēšanas koda ģenerēšana.

Lielie valodas modeļi (Large Language Model – LLM)

MI modeļi, kuru mērķis ir ģenerēt tekstu, kas ir līdzīgs cilvēka radītam tekstam, kā arī pielāgot šo tekstu visdažādākajām vajadzībām. Tie tiek veidoti un trenēti ar ievērojamu daudzumu datu, lai datorprogramma pēc iespējas precīzāk spētu “uzminēt” vajadzīgo tekstu dažādās valodās un spētu tekstu veidot un pārveidot atbilstoši kontekstam.

Mašīnmācīšanās (Machine Learning)

Programmēšanas metode, kas ļauj datorsistēmām mācīties no datiem. Informācijas sistēma “mācās”, ja tās veikspēja kāda uzdevuma izpildē uzlabojas, apstrādājot vairāk apmācības datu.

MI halucinācijas (AI Hallucinations)

Tā ir liela valodas modeļa nevēlama darbība, kad tas ģenerē informāciju, kas ir nepatiesa, bezjēdzīga vai nesaistīta ar pieprasījumu. Piemēram, kad MI tiek lūgts norādīt bibliogrāfiju, tas var ieteikt rakstus vai grāmatas, kas nemaz neeksistē.

Vaicājums/Uzvedne (Prompt)

Lietotāja norādījums vai instrukcija, kas adresēta lielajam valodas modelim, lai iegūtu vēlamu informāciju.